

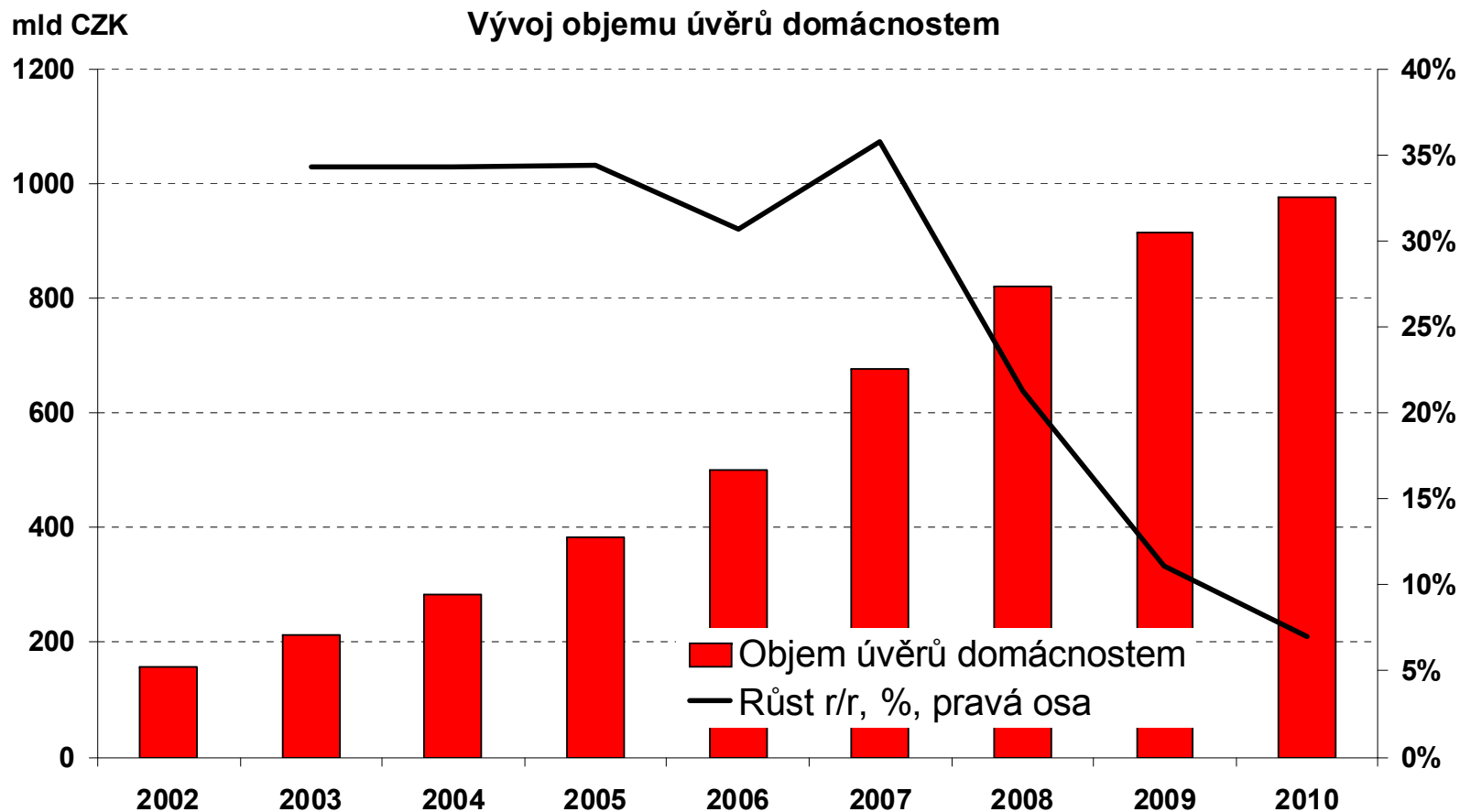
Mohou si české domácnosti dovolit další zadlužování?

Petr Bittner

Ekonomické a strategické analýzy

09/2011

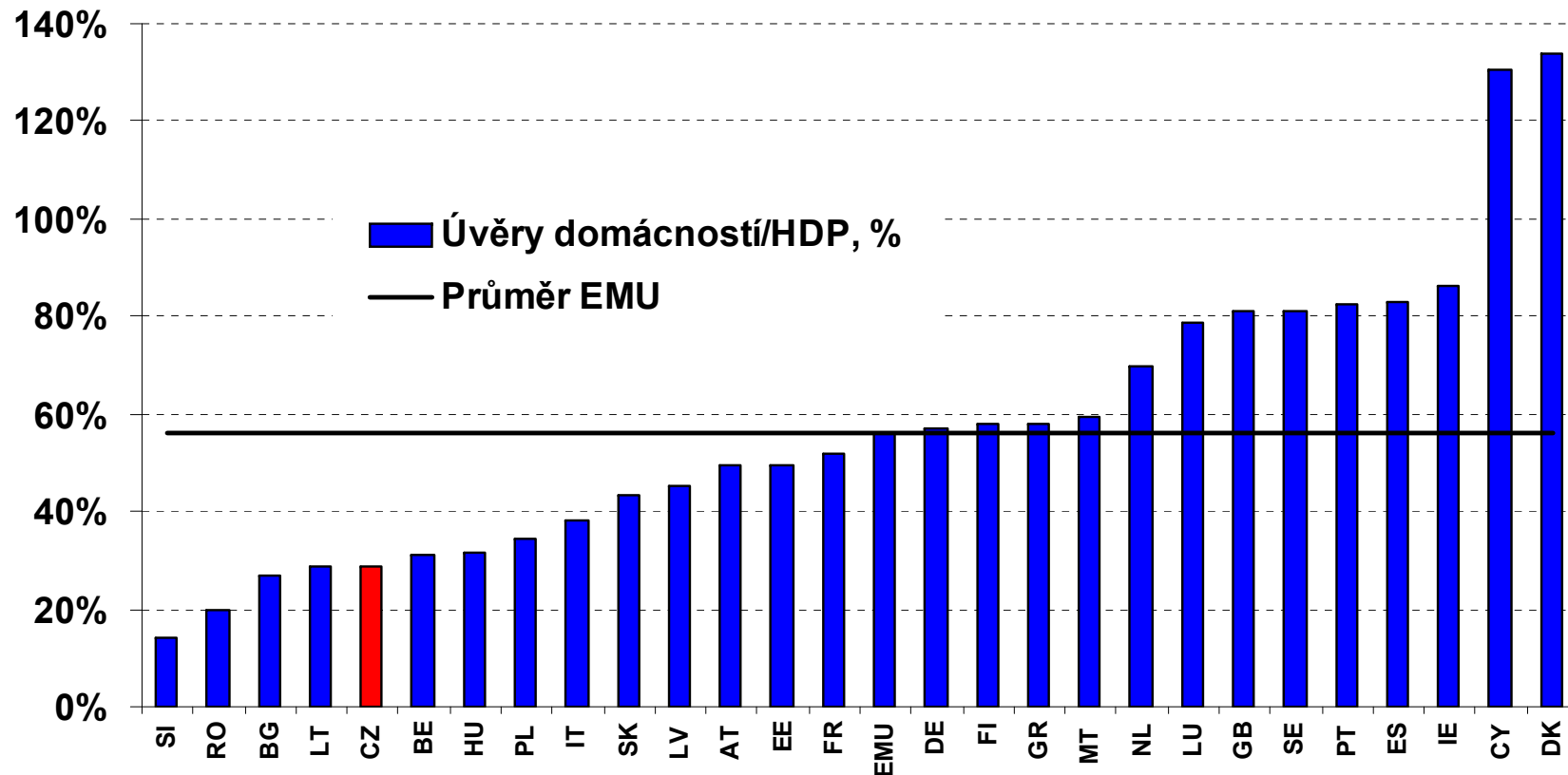
Zadluženost domácností rostla v předkrizových letech enormním tempem. To bylo odrazem rostoucí (konvergující) ekonomiky a dohánění nepřirozeného „bezdlužného“ stavu. Krize růst zpomalila, ale nezastavila. Kam nás toto „překotné“ tempo dostalo ...?

Zdroj: ČNB

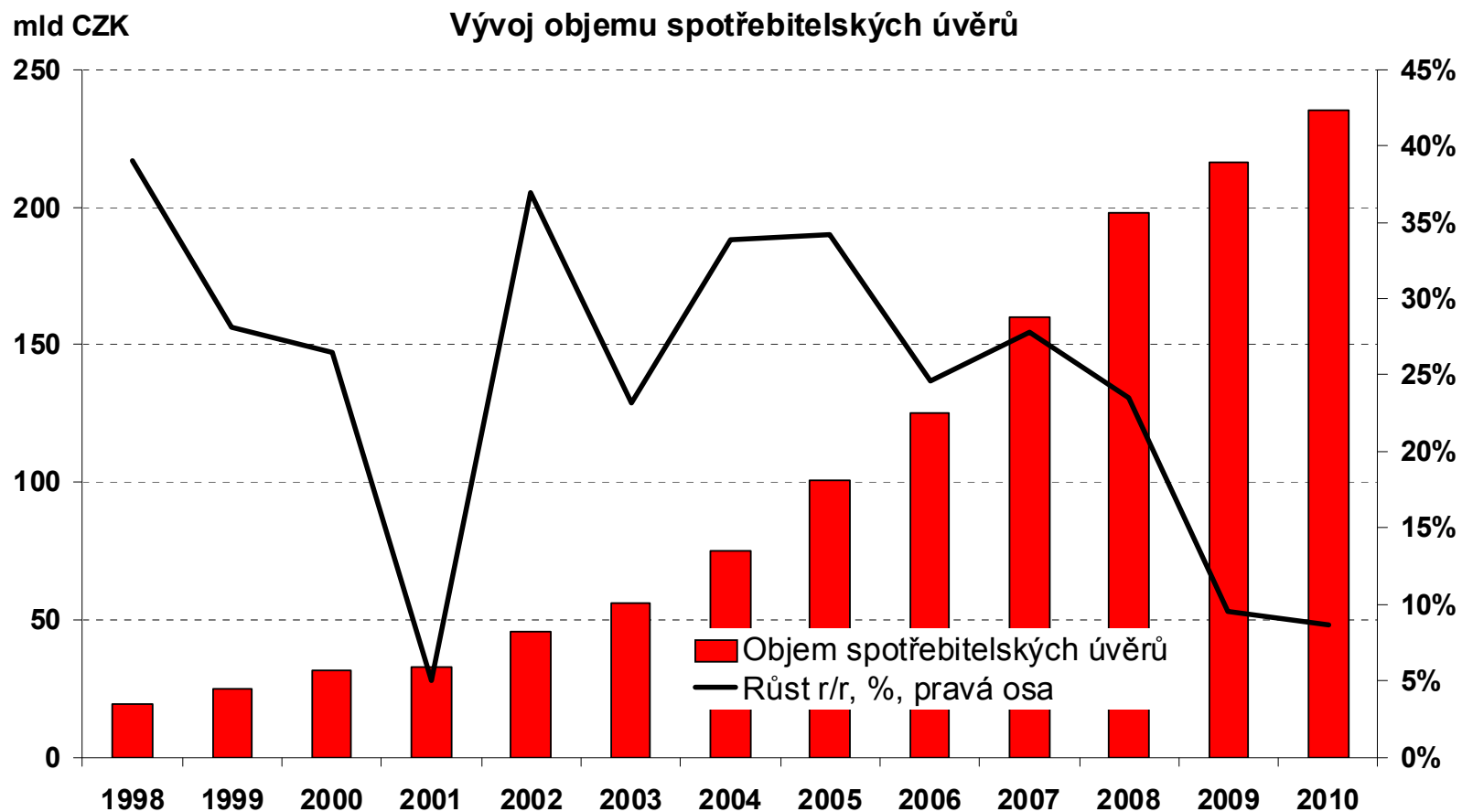
V porovnání se zadlužením domácností v ostatních zemí EU jsme ještě stále hluboko pod průměrem (společně s ostatními mladšími členy EU). Hlavním důvodem jsou ovšem hypotéky (ČR 20 %, EMU 40 % HDP). Jak jsou na tom spotřebitelské úvěry ...?

Podíl úvěrů domácností na HDP

Zdroj: Eurostat, ECB

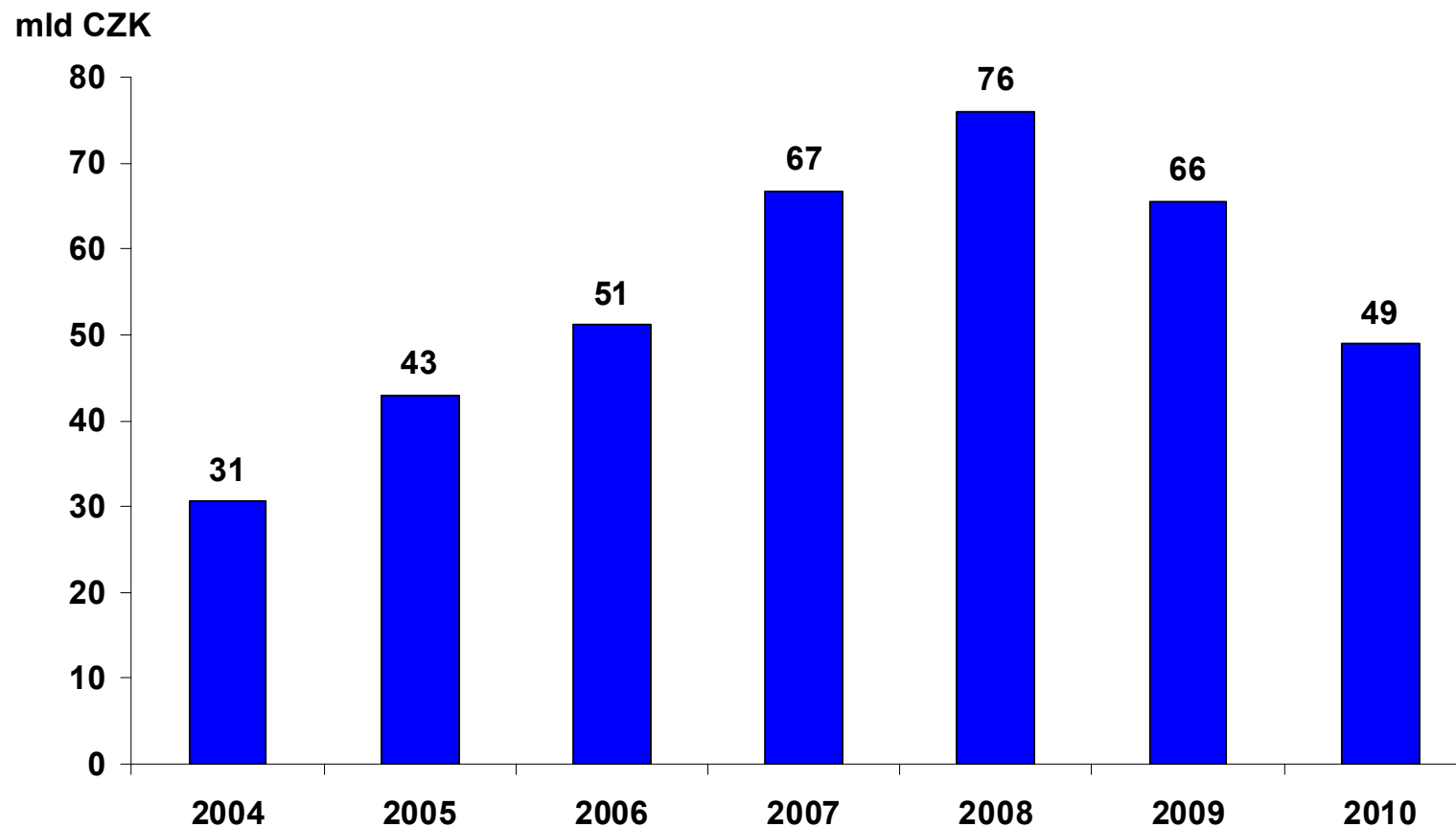
Spotřebitelské úvěry nabízejí podobný obrázek, po zpomalení způsobeném krizí v roce 1997 došlo s oživením ekonomiky k jejich boomu. Od roku 2008 tempo růstu opět klesá, co je toho příčinou ...?

Zdroj: ČNB

Odpověď je jednoduchá – s rostoucí nedůvěrou v další vývoj ekonomiky omezily domácnosti spotřebu a začaly se méně zadlužovat. I když objem nových úvěrů značně poklesl, stále se drží na hodnotách, které stačí k růstu celkového zadlužení.

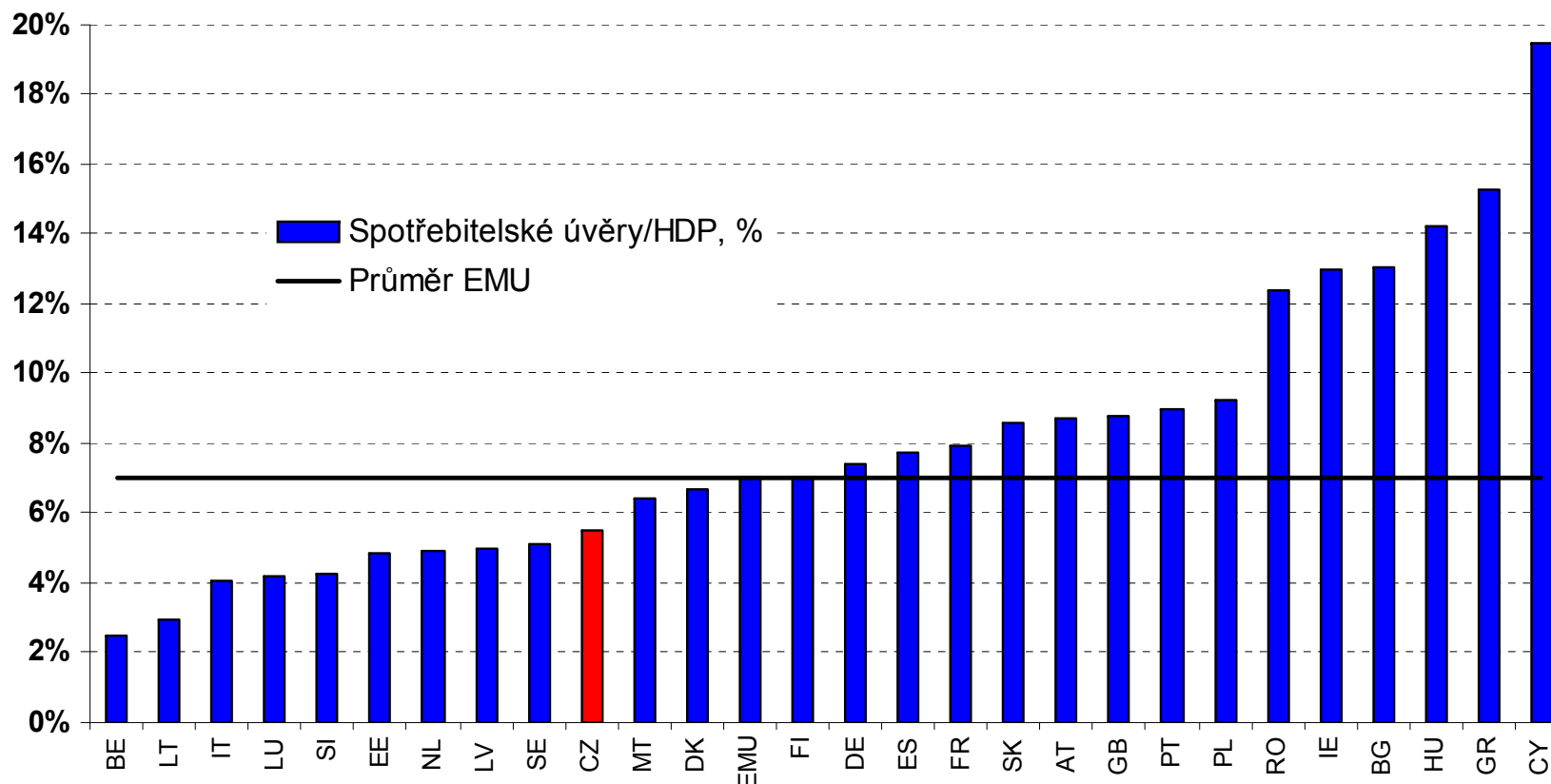
Objemy nově schválených spotřebitelských úvěrů

Zdroj: ČNB

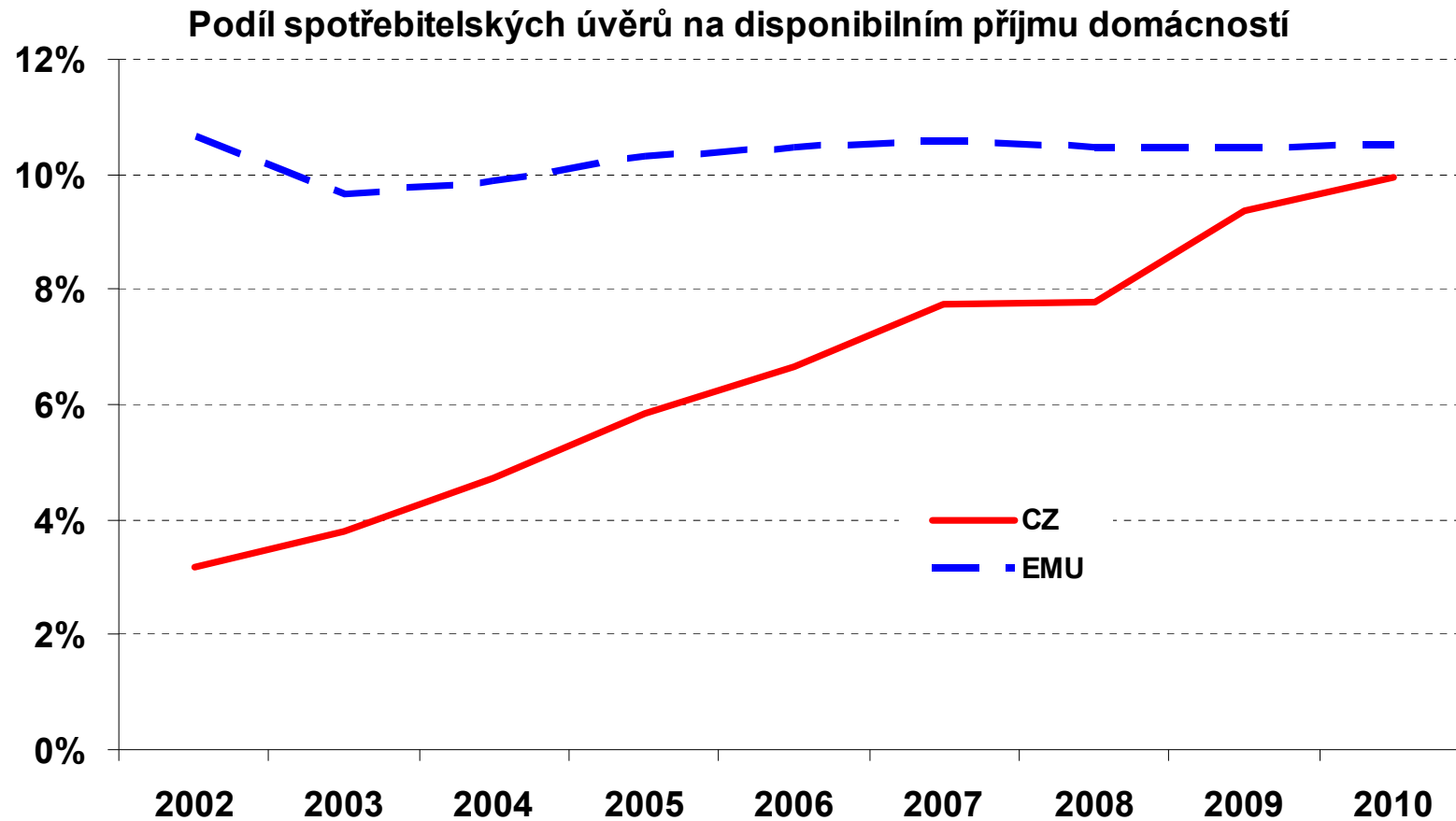
A jak si ve spotřebitelských úvěrech stojíme v porovnání s ostatními zeměmi EU? Opět se držíme pod průměrem (ve společnosti prakticky stejných zemí), rozdíl ale není tak výrazný a potenciál je již o něco nižší.

Podíl SPOTŘEBITELSKÝCH úvěrů domácností na HDP

Zdroj: Eurostat, ECB

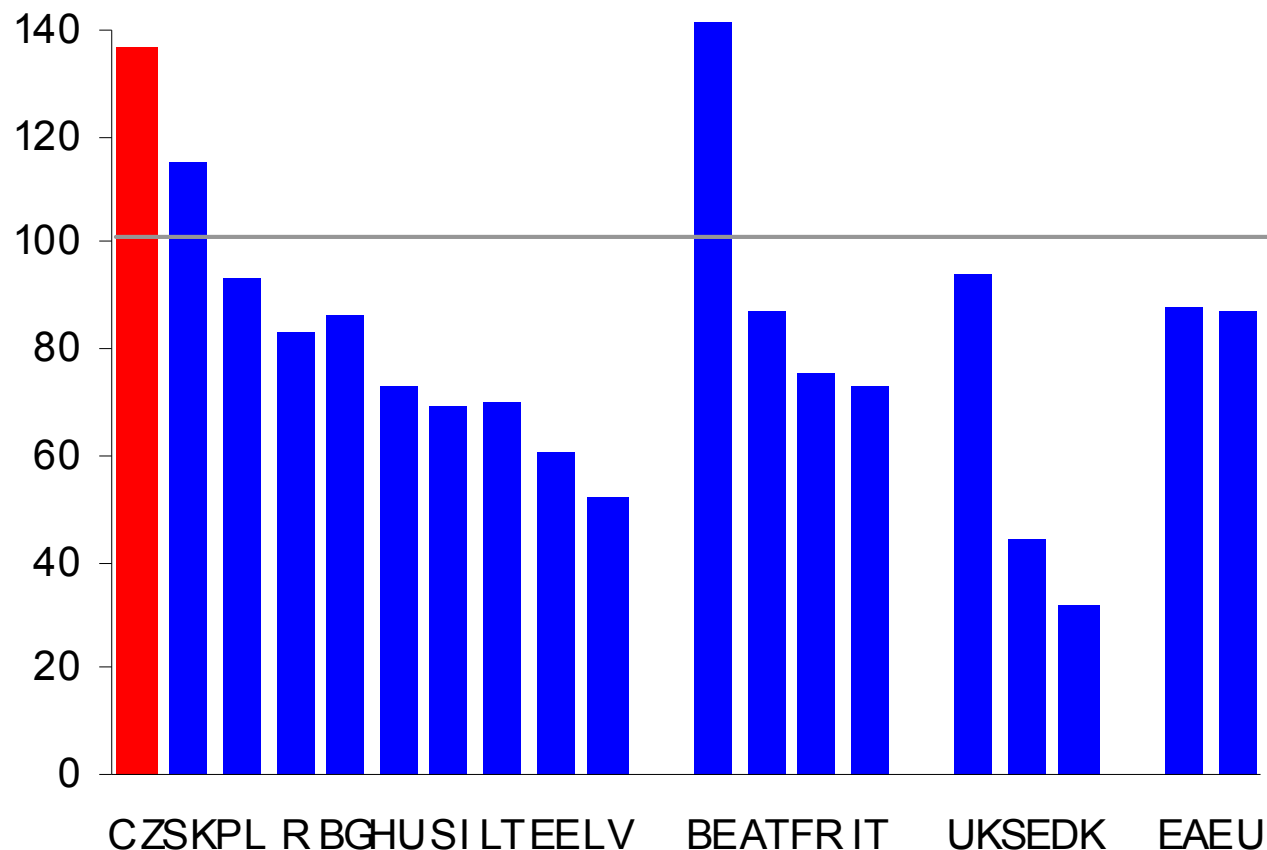
Možná ještě výstižnější srovnání nabízí poměr úvěrů k disponibilním příjmům domácností. Zatímco země Eurozóny si poměrně stabilně drží toto číslo na úrovni 10 %, české domácnosti jejich úroveň poměrně masivně doháněly. Znamená to, že růst zadlužení nad tyto úrovně je nezdravý ...?

Zdroj: Eurostat, ECB

České domácnosti (a nejen domácnosti) se vymykají evropskému standardu ve 2 důležitých ukazatelích. Zaprvé mají vysoký poměr depozit k úvěrům, jinými slovy proti stejnému objemu úvěrů mají na svých bankovních účtech vyšší objem vkladů, což je činí odolnější případnému nepříznivému vývoji.

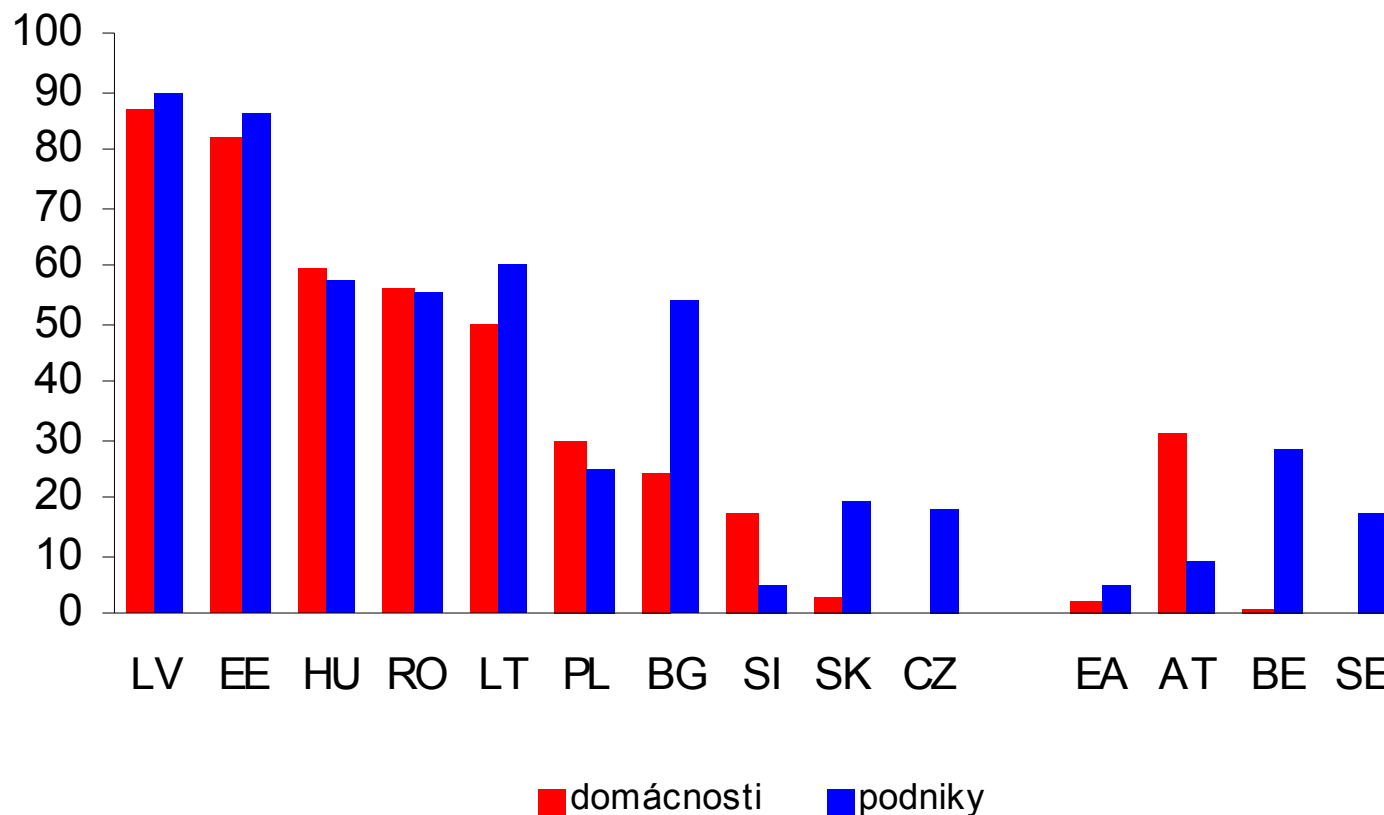
Poměr vkladů k poskytnutým úvěrům (%; 2010)

Zdroj: ČNB, [Zpráva o finanční stabilitě 2010/2011](#).

A zadruhé, české domácnosti nemají prakticky žádné úvěry v cizích měnách. Nejsou tedy vystaveny riziku poklesu domácí měny (koruny) a tím skokovému růstu svého dluhu.

Podíl úvěrů v cizí měně (%; 2008)

Zdroj: ČNB, [Zpráva o finanční stabilitě 2008/2009](#).

Závěr

- Zadlužení českých domácností rostlo vysokým tempem, nejednalo se ale o nezdravý růst – doháněli jsme vysoký „deficit“
- Krize tempo růstu zpomalila, ale nezastavila
- Prostor pro další růst zadlužení tu stále je, i když především na straně úvěrů na bydlení
- České domácnosti mají navíc 2 výhody, vysoký poměr vkladů k úvěrům a nízký (nulový) poměr cizoměnových úvěrů

Ekonomické a strategické analýzy

David Navrátil

Hlavní ekonom

+420/224 995 439

dnavratil@csas.cz

Makro

Martin Lobotka

Česká republika

+420/224 995 192

mlobotka@csas.cz

Jana Krajčová

Polsko, Slovensko, Maďarsko

+420/224 995 232

jkrajcova@csas.cz

Luboš Mokráš

Hlavní trhy a komodity

+420/224 995 456

lmokras@csas.cz

Petr Bittner

Bankovní sektor

+420/224 995 172

pbittner@csas.cz

Akcie

Petr Bártek

CEE Utilities, NWR, CEE Real Estate

+420/224 995 227

pbartek@csas.cz

Václav Kmínek

CEE Media, Fortuna

+420/224 995 289

vkminek@csas.cz

Martin Krajhanzl

Market analyst, Akciová strategie

+420/224 995 434

mkrajhanzl@csas.cz